

PM 2017:170 RI (Dnr 110-1069/2017)

Personuppgiftsbehandling för forskningsändamål (SOU 2017:50)

Remiss från Utbildningsdepartementet

Remisstid den 15 september 2017

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i promemorian.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård anför följande.

Ärendet

Stockholms stad har fått delbetänkandet Personuppgiftsbehandling för forskningsändamål på remiss. Forskningsdatautredningen har haft i uppdrag att dels analysera vilken reglering av personuppgiftsbehandling för forskningsändamål som är möjlig och kan behövas med anledning av att dataskyddsförordningen (EU 2016/679) börjar tillämpas den 25 maj 2018, dels lämna de författningsförslag som behövs. Förslagen ska avse reglering utöver de generella bestämmelser som Dataskyddsutredningen (Ju 2016:04) föreslår i sitt betänkande (SOU 2017:39).

Hela delbetänkandet finns tillgängligt på [regeringens hemsida](#).

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och kulturnämnden. Kulturnämnden har avstått från att svara.

Stadsledningskontoret har inga särskilda synpunkter att anföra.

Mina synpunkter

Den personliga integriteten har sedan några år tillbaka debatterats flitigt. I ett samhälle där allt fler aktörer finns och gör anspråk på att använda individers personliga uppgifter behövs en reglering som tillvaratar såväl etiska ställningstaganden som mänskliga fri- och rättigheter och behovet av att beforska människors livsvillkor så att vi får ökad förståelse för mänskligheten. Det är därför positivt att regeringen har tillsatt en särskild utredning med uppdrag att föreslå en kompletterande reglering av behandling av personuppgifter för forskningsändamål. Betänkandet tar fasta på att skyddet för den personliga integriteten ska hållas lika hög oavsett kategori av forskningsaktör, offentlig eller privat och föreslår en särskild bestämmelse. Jag anser att det är viktigt att samma regler ska gälla oavsett vem som

bedriver forskningen samt om den är offentligt eller privat finansierad. Det är också viktigt att känsliga personuppgifter hanteras varsamt. Det är därför klokt att betänkandet föreslår en särskild bestämmelse i forskningsdatalagen som tillåter sådan personuppgiftsbehandling när den är nödvändig för att uppnå forskningsändamålet. Sammantaget anser jag att betänkandet ger förslag på en rad nödvändiga åtgärder som förstärker den personliga integriteten.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i promemorian.

Stockholm den 24 augusti 2017

KARIN WANNGÅRD

Bilaga

Remissen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Remissammanställning

Ärendet

Europeiska unionen har enats om en genomgripande dataskyddsreform som ska vara genomförd under våren 2018. Reformen omfattar dels en allmän dataskyddförordning, dels ett dataskyddsdirektiv som behandlar dataskyddet vid bland annat brottsbekämpning, lagföring och straffverkställighet. En konsekvens av reformen är att personuppgiftslagen kommer att upphävas och att all lagstiftning om personuppgiftsbehandling behöver ses över och anpassas.

Forskningsdatautredningen har haft i uppdrag att dels analysera vilken reglering av personuppgiftsbehandling för forskningsändamål som är möjlig och kan behövas med anledning av att dataskyddförordningen (EU 2016/679) börjar tillämpas den 25 maj 2018, dels lämna de författningsförslag som behövs. Förslagen ska avse reglering utöver de generella bestämmelser som Dataskyddsutredningen (Ju 2016:04) föreslår i sitt betänkande (SOU 2017:39).

Av delbetänkandet och förslaget till forskningsdatalag framgår bland annat följande. Utredningen har identifierat ett behov av att införa en forskningsdatalag med syfte att möjliggöra personuppgiftsbehandling för forskningsändamål samtidigt som den enskildes fri- och rättigheter skyddas. Enligt utredningen är det möjligt enligt dataskyddförordningen att införa särskilda bestämmelser i nationell rätt som specificerar när och hur personuppgiftsbehandling för forskningsändamål får ske. Utredningen föreslår därför att det införs en bestämmelse i forskningsdatalagen som möjliggör för såväl offentliga som privata forskningsaktörer att tillämpa den rättsliga grunden uppgift av allmänt intresse enligt artikel 6.1 e i dataskyddförordningen för behandling av personuppgifter för forskningsändamål.

Den föreslagna forskningsdatalagen ska vara tillämplig för all personuppgiftsbehandling för forskningsändamål oavsett rättslig grund. Det krävs att behandlingen är nödvändig och proportionerlig för att utföra forskning av allmänt intresse. Forskning av allmänt intresse får utföras av statliga myndigheter, kommuner och landsting, andra juridiska personer och enskilda näringsidkare. Den nya lagen ska gälla utöver vad som framgår av dataskyddförordningen. Den generella kompletterande dataskyddslag som Dataskyddsutredningen föreslår ska vara subsidiär i förhållande till andra lagar och förordningar. Av tydlighetsskäl föreslår utredningen att det av forskningsdatalagen ska framgå att dataskyddslagen gäller om inte annat följer av forskningsdatalagen.

Den nya lagen föreslås träda i kraft samma dag som dataskyddförordningen ska börja tillämpas., det vill säga den 25 maj 2018.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och kulturnämnden. Kulturnämnden har avstått från att svara.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 14 augusti 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret delar utredningens uppfattning att det är angeläget med ett sammanhållet grundläggande regelverk för personuppgiftsbehandling för forskningsändamål. Den enskildes integritet behöver värnas och ett rättssäkert skydd behöver finnas. Utredningens förslag till bestämmelser i den nya lagen synes väl övervägda och väl avvägda i förhållande till dataskyddsförordningen.